

MEGMARADNI ÖRÖKKÉ

1Jn 2,17

Húsvétkor, mi unitáriusok nem a testi feltámadás kérdésével, hanem az örökélet, a lélek halhatatlanságának hitével találjuk szembe magunk. S míg a többi keresztények ezt hirdetik hittel, vagy csak zengzetesen hangzó szavakkal: Jézus feltámadott! — mi unitáriusok húsvéti hitünknek így adunk hangot: Jézus él!

A felolvasott bibliai vers mindkét felfogást igazolja: „A világ pedig elmúlik, és annak kívánsága is; de aki az Isten akaratát cselekszi, az megmarad örökké”. Kiolvasható ebből a testi feltámadás, de ki a lélek örökélete is.

Azonban kérдем én: láttál-e már kivágott fát, elpusztult, élettelen madarat, láttál-e már koporsóban fekvő, örökre megpihent, elcsendesedett embert? Bizonyára igen. Hajtott-e még a fa új rügyeket, hajtásokat, gyönyörködtetett-e virágai illatával, táplált-e zamatos gyümölcszeivel? Énekelt-e az elpusztult madár szívet vidító, elbűvölő madárdalt? Nyitotta-e a koporsóban fekvő beszédre száját, nyújtotta-e kezét ölelésre, simogatásra? Ugye nem, pedig milyen jó lett volna! S miért nem? Azért, mert Isten megváltoztathatatlan törvénye, hogy mindenben uralkodik a halál, az elmúlás, az enyészet, s akit vagy amit hatalmába kerített egyszer, az örökre rabja marad. E törvényét pedig senki kedvéért meg nem változtatja.

S ha Jézus feltámadt — Isten akarata szerinti élete jutalmául — miért nem követték őt a feltámadásban azok, akik hozzá hasonlóan Isten akaratát cselekedték, vértanúsággal pecsételve meg hitüket? Az első tanítványok, Pál apostol, keresztény vértanúk ezrei, akik boldogan mentek halálba Istenért, Jézusért, a feltámadás reményében? Azért, mert a testi feltámadás egy mítosz, emberi hit, s csak az hisz benne, aki képes elfogadni Jézus istenségét, mely szintén emberek által megállapított dogma, tanítás.

Íme, így lehet tagadni, kétségbe vonni a testi feltámadás tanát, természetesen a békés vitatkozás, fejtegetés határain belül, úgy, hogy ne sértsük senki hitét és vallásos meggyőződését. Különbösen, minden lehetséges a hívőnek — tanította Jézus, s így is hisszük, hogy a mi véleményünk, felfogásunk is igaz számunkra, akik hiszünk benne. Nos, mi a lélek halhatatlanságát hisszük, amely hitünk szerint soha meg nem hal, így nem is kell feltámadnia.

Igazunkat, hitünket Jézus szeretete, nagyszerű eszméi, tanításai igazolják, amelyek túléltek a nagypénteket, a halált, az enyészetet. Ezeket hordozta az ő tiszta lelke életében, s ha ezek örök életűek, akkor az ő lelke is él, s általa él és megmarad Jézus is örökké! Nem fent, mennyeknek nevezett helyen, nem világvége után észlelhető országban, hanem itt, közöttünk, szívünkben és lelkünkben, valahányszor Isten és ember iránti szeretetről mi is bizonyosságot teszünk. Igen, él Jézus bennünk, s hisszük:

élünk mi is szeretete által, lélekben megmaradunk örökké, ha e világ és annak kívánsága elmúlik is. Ennek nagy feltétele azonban, hogy Jézushoz hasonlóan Isten akaratát cselekedjük! S hogy ez így van, hogy aki Isten akaratát cselekszi, az megmarad örökké, ezt Jézusé mellett bizonyítja nagyjaink élete is.

Széchenyi Istvánt a „legnagyobb magyarként” tartjuk számon. Ezt a címet nemzete iránt érzett szeretetéért, a magyar nemzet gazdasági-szellemi életének újjáteremtéséért érdemelte ki. Amikor e nemzet halottnak látszott, Isten „Széchenyit küldé.../ E holttetembe érző szív gyanánt” — írja róla Arany János. „Hogy lenne élet ösztön a halónak,/ Bénult idegre zsongító hatás,/ Reménye a remény nélkül valónak:/ Önérzet, öntudat, feltámadás”. Népe feltámasztásával, Isten akaratát cselekedve nyert örök életet. Mert — folytatja Arany:

„Nem hal meg az, ki milliókra költi
Dús élte kincsét, ámbár napja múl;
Hanem lerázván, ami benne földi,
Egy éltető eszmévé finomul,
Mely fennmarad s nőttön nő tiszta fénye,
Amint időben, térben távozik;
Melyhez tekint fel az utód erénye:
hajt, remél, hisz és imádkozik”. (Széchenyi emlékezete)

Nagy mesemondónk és írónk, Benedek Elek életével, irodalmi munkásságával szintén népe felemelését szolgálta a sírig. Fia, Benedek Marcell így emlékezik rá:

„Mikor a világban csak az önzés tombolt,
Mikor minden ember csak magára gondolt
Minden köteléket a vihar széttépett
Akkor ölelte ő magához a népet.
Gyermekek szívéhez szólt szívéből az ének
S Nagypja lett a Föld minden gyermekének
Azokat hirdette bűvös-bájos szóval
Hogy ember s ember közt nincsen választó fal.”

„Haj, bátrak legyenek, akik így szeretnek,
Zúgó viharában ádáz gyűlöletnek.
Lappangó farkasok meg ne közelítsék
Kit védtelenné tett krisztusi szelídség”.

S e szeretetben eltöltött élet után, folytatja az emlékező:

„Árasztja melegét a sír, amelyhez holnap
S évek múltán is elzarándokolnak.
Élnek a mosolyok és az édes könnyek
Élnek a kis mesék és a vaskos könyvek.
Élnek új sarjai e dús szeretetnek
Örökre él neve BENEDEK ELEKNEK”. (Emlékezés)

Íme így élnek és maradnak meg örökké azok, akik szeretetben eltöltött életükkel Isten akaratát cselekszik. De — tesszük fel a gyötrő kérdést — mi lesz velünk, akik nem vagyunk Jézusok, Széchenyik, Benedek Elekek, hanem egyszerű emberei a hétköznapoknak, e földi életnek? Húsvét örömuzenete mindannyiunkra érvényes: A világ pedig elmúlik, és annak kívánsága is; de aki az Isten akaratát cselekszi, az megmarad örökké. Mindig szeretve, mindig jót cselekedve, jézusi emberekként, Istenben bízva törhetetlen hittel buzgolkodjunk hát akaratát cselekedve, s akkor reménységgel mondhatjuk el a költővel: „ki nevedben buzdul,/ bármennyit küzd és vérez,/ előbb vagy utóbb övé lesz/ a hatalom és a dicsőség!” (Babits Mihály)

S övé az örökkévalóság. Ámen.

Dr. PETER RAIBLE

"KI AZ ÉN FELEBARÁTOM?"

Lk 10,29

Az Újszövetség egyetlen példabeszédét sem használjuk olyan gyakran, mint az irgalmas szamaritánusról szólót, mely csak a Lukács evangéliumában található meg. Sok teológus vélekedett úgy, hogy ezt a példázatot Jézus valójában sohase mondta el, az késői betoldás az evangéliumba. Azonban az Újszövetség vezető szakértői újabban arra a megállapításra jutottak, hogy a példázat kétségtelenül Jézusnak tulajdonítható, ez az ő tanításának központi eszméje.

A példázat szerint egy törvénytudó próbára akarta tenni Jézust, hogy mennyire jártas az Ószövetségben. megkérdezte tőle: Mester, mit tegyek, hogy az örök életet elnyerjem? — Mi van megírva a törvényben? — kérdezte Jézus. — Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből. És felebarátodat, mint magadat. — Jól feleltél. Ezt tedd és élni fogsz! A törvénytudó tovább kérdezett: — De ki az én felebarátom? Jézus az irgalmas szamaritánus példázatával válaszolt.

Egy magános ember ment Jeruzsálemből lefelé Jerikóba. Rablók támadtak rá, kifosztották, megverték és otthagyták. Félholtan feküdt az út mentén. Legelőször egy pap ment arra. Amikor meglátta a tehetetlenül fekvő embert, kikerülte. Valamivel később egy lévita ment el mellette. A szerencsétlen embert nem vette tudomásul, átment az út másik oldalára és otthagya.

Aztán egy szamaritánus ért oda. A Jézus korabeli társadalom kiközösítettje volt, számkivetett, gyűlölt, megvetett személy, de ő mégis a tehetetlen embert megszánta és segítségére sietett. Sebeit bekötözte,